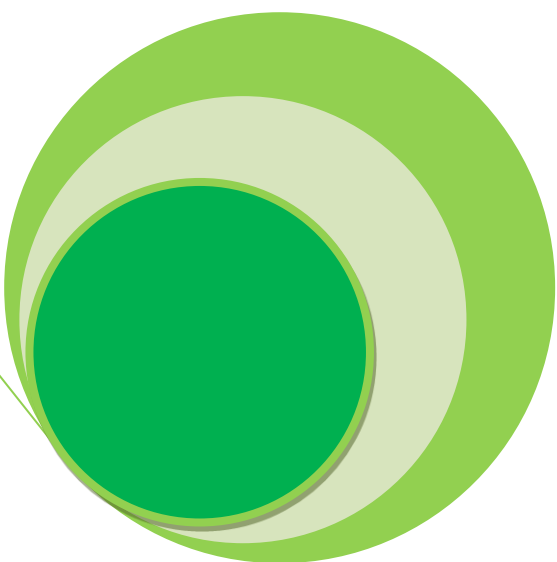

Zorg en begeleiding OBS Arjen Roelofsskoalle

Ondersteuningsstructuur OBS Arjen Roelofsskoalle

In dit document staat beschreven hoe de zorg aan de leerlingen op deze school is geregeld. Vanuit onze visie zijn de diverse niveaus met betrekking tot de zorg op onze school vastgelegd. Dit document is voor zowel de ouders, leerkrachten, zorgbegeleiders als directie een goede leidraad.

Hijum

19-8-2020

Inhoud

Inleiding	3
Onze visie en missie.....	3
Paragraaf 1. Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften en planmatige ondersteuning of begeleiding	5
Paragraaf 2. Handelingsgericht en opbrengstgericht/gestuurd werken.....	6
Paragraaf 3. Handelingsgericht werken; de interne en externe ondersteuning.....	10
Paragraaf 4. Handelingsgericht werken en de meldcode	13
Stappen in de zorgcyclus	14
Stappen in de meldcode.....	14
Paragraaf 5. Handelingsplannen	15
Paragraaf 6. Ontwikkelingsperspectief (OPP)	16
Paragraaf 7. Schoolondersteuningsprofiel	17
Paragraaf 8. Begrippenlijst	19
Literatuurlijst	20

Inleiding

De afgelopen tijd hebben we toegewerkt naar een planmatige ondersteuningsstructuur. OBS Arjen Roelofsskoalle heeft een schoolondersteuningsprofiel opgesteld. De komende tijd staat het verbeteren en versterken van de basisondersteuning centraal.

Onze visie en missie

"De Arjen Roelofsskoalle laat kinderen schitteren en stralen."

Dit betekent voor onze school dat alle leerlingen zich op hun eigen niveau kunnen ontwikkelen. Wij proberen een open sfeer op school te creëren, waarbij ieder individueel kind uniek is en een modern onderwijsaanbod op maat kan krijgen.

Wij vinden dat het onderwijs er in eerste instantie toe moet bijdragen dat:

- Alle leerlingen in onderling respect leren van en met elkaar
- Alle leerlingen optimale leerresultaten behalen, met een accent op de vakgebieden, die voor een goed maatschappelijk functioneren van belang zijn.
- Alle leerlingen goed worden voorbereid op het functioneren in een continue veranderende maatschappij, (21^e eeuw-vaardigheden).
- Alle leerlingen zelfstandigheid en verantwoordelijkheid leren nemen.

Dat doen wij door:

- op zo effectief mogelijke wijze kennis over te brengen. (O.a. door tabletonderwijs).
- Het aanbieden van een veilige leeromgeving,.
- te differentiëren/ omgaan met verschillen tussen kinderen
- een duidelijk doorgaande lijn te realiseren

Onze school verstaat onder zorgverbreding:

- De uitbreiding en versterking van maatregelen en activiteiten, vooral op groeps- en leerling niveau, ten behoeve van een zo intensief mogelijke zorg voor leerlingen, in het bijzonder voor hen die specifieke pedagogische en didactische behoeften tonen, opdat zij in een zekere hoeveelheid tijd door de school te bepalen doelen en tussendoelen bereiken.

Het document is verdeeld in de onderstaande paragrafen.

Paragraaf 1 Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften en planmatige ondersteuning of begeleiding

In deze paragraaf wordt beschreven wat we onder leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften verstaan en wanneer leerlingen in aanmerking komen voor structurele, planmatige ondersteuning.

Paragraaf 2 Handelingsgericht en opbrengstgericht/gestuurd werken

De begrippen handelingsgericht en opbrengstgericht/gestuurd werken worden uitgelegd. Er wordt aangegeven op welke wijze de Arjen Roelofsskoalle deze manier van werken vormgeeft.

Paragraaf 3 Handelingsgericht werken; de interne en externe ondersteuning

De interne ondersteuningsstructuur van de Arjen Roelofsskoalle wordt verduidelijkt. De taken van de interne begeleider en de groepsleerkracht tijdens de zorgcycli worden kort beschreven.

Paragraaf 4 Handelingsgericht werken en de meldcode

Het invoeren en toepassen van de meldcode is nu verplicht. In een overzichtelijk schema wordt aangegeven op welke wijze de meldcode binnen de zorgstructuur wordt ingepast.

Paragraaf 5 Handelingsplannen

In deze paragraaf wordt beschreven wat handelingsplannen zijn, welk doel ze hebben en wanneer er handelingsplannen nodig zijn.

Paragraaf 6 Ontwikkelingsperspectief

Het begrip ontwikkelingsperspectief wordt uitgelegd. Er wordt beschreven wanneer leerlingen in aanmerking komen voor een OPP en welke onderdelen een OPP moet bevatten.

Paragraaf 7 Schoolondersteuningsprofielen

In deze paragraaf wordt uitgelegd wat een ondersteuningsprofiel is en aan welke inhoud het moet voldoen.

Begrippenlijst

In de begrippenlijst staan de afkortingen van de meest voorkomende begrippen. De begrippen worden kort toegelicht.

Literatuurlijst

Bijlagen (zijn te vinden op de SharePoint van de school)

Jaarplanning zorg en begeleiding
Toetskalender
Format handelingsplan, OPP leergebieden, OPP gedrag en werkhouding
Format groepsbespreking
Format leerlingenbespreking
Formats groepsoverzichten
Format onderwijsplan
Overzicht leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften

Paragraaf 1. Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften en planmatige ondersteuning of begeleiding

Elan onderwijsgroep heeft op alle scholen leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Er wordt nader ingegaan op de begrippen specifieke onderwijsbehoeften en planmatige ondersteuning.

Wat zijn leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften?

Leerlingen die herhaald en aantoonbaar onvoldoende profiteren van het reguliere onderwijsaanbod (basisondersteuning/preventieve ondersteuning) zijn leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Leerkrachten gaan bij het bepalen van de onderwijsbehoeften uit van de volgende factoren die de ontwikkeling van en het leren van de leerling kunnen beïnvloeden. De volgende factoren kunnen zowel stimulerend als belemmerend zijn voor de ontwikkeling en het leren:

- leerling kenmerken:
emoties en persoonskenmerken
omgaan met anderen
praktische redzaamheid
leervoorwaarden
leer- en cognitieve ontwikkeling
taal en spraak
lichamelijke ontwikkeling en gezondheid
- schoolkenmerken: relevante factoren in school, groep, leerkracht
- omgevingskenmerken: relevante factoren in gezin, ouders, vrije tijd

Op basis van de informatie uit het gebruikte leerlingvolgsysteem, methodetoetsen en observaties tijdens de instructiemomenten bepaalt de school welke vorm van instructie en aanbod de leerling nodig heeft. Leerlingen met een vertraagde of stagnerende ontwikkeling hebben extra ondersteuning en begeleiding nodig om zich te kunnen ontwikkelen.

Leerkrachten gebruiken informatie (uit rapportages van orthopedagogen, psychologen, medisch deskundigen, informatie uit gesprekken met ouders en leerlingen en observaties) om te bepalen welke pedagogische en didactische onderwijsbehoeften de leerlingen nodig hebben. Deze aanwijzingen worden gebruikt om het aanbod en instructie aan te kunnen passen aan de mogelijkheden van de leerlingen. De interne begeleider en leerkracht bekijken samen wat leerlingen kunnen en wat leerlingen nodig hebben (onderwijsbehoeften).

De interne begeleider kijkt welke mogelijkheden er binnen de school en de regio zijn om de leerlingen en leerkrachten te ondersteunen. Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften hebben vaak specialistische begeleiding nodig. Leerkrachten kunnen worden ondersteund door ambulante begeleiders. Soms hebben leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften meer nodig dan er binnen de Arjen Roelofsskoalle en de inzet van de ambulante begeleiders geboden kan worden. Deze leerlingen kunnen via vaste procedures verwezen worden naar een onderwijsvoorziening met meer specialistische begeleiding- en ondersteuningsmogelijkheden.

Welke leerlingen komen in aanmerking voor planmatige ondersteuning?

Leerlingen met een leerachterstand van een half jaar of meer komen in aanmerking voor planmatige ondersteuning. Deze planmatige ondersteuning is gericht op het wegwerken of reduceren van de leerachterstanden. Leerlingen met een voorsprong van een halfjaar of meer komen ook in aanmerking voor planmatige ondersteuning. Deze ondersteuning is gericht op een structurele verrijking van het leerstofaanbod (compacten en verrijken van de leerstof en/of door het aanbieden van alternatieve en extra leerstof).

Leerlingen met andere belemmerende factoren komen ook in aanmerking voor planmatige ondersteuning. Soms krijgen deze leerlingen extra ondersteuningsmiddelen toegewezen vanuit het samenwerkingsverband Passend Onderwijs/ Expertisecentrum. De verantwoording van de middelen en het plan van aanpak wordt omschreven in een ontwikkelingsperspectief.

Paragraaf 2. Handelingsgericht en opbrengstgericht/gestuurd werken

Binnen de Arjen Roelofsskoalle wordt steeds meer handelingsgericht en opbrengst gestuurd gewerkt. De begrippen worden uitgelegd en de werkwijze wordt kort omschreven.

Handelingsgericht werken

Onder handelingsgericht werken verstaan we het verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs door het verbeteren van de begeleiding en ondersteuning aan leerlingen. De leerkrachtcompetenties staan hierbij centraal.

Hieronder staan de specifieke competenties voor het bieden van adequate zorg en begeleiding voor leerkrachten in het regulier basisonderwijs beschreven:

- een leerkracht heeft zicht op leer- en ontwikkelingslijnen en cruciale leermomenten;
- een leerkracht kan aan de hand van gegevens(toetsen, gesprekken en observaties) onderwijsbehoeften van leerlingen benoemen;
- een leerkracht kan leerlingen met vergelijkbare onderwijsbehoeften clusteren en is in staat om in het didactisch groepsoverzicht een passend aanbod voor deze leerlingen samen te stellen;
- een leerkracht is in staat om in de organisatie en het klassenmanagement maatregelen te treffen om dit aanbod te realiseren;
- een leerkracht is in staat om op adequate wijze de administratie van de mappen bij te houden;
- een leerkracht is in staat om een handelingsplan (HP) te schrijven, uit te voeren en te evalueren;
- de leerkracht is in staat om met hulp van de interne begeleider een OPP voor een leerling met specifieke onderwijsbehoeften te ontwikkelen, schrijven, uitvoeren en evalueren.

Handelingsgericht werken focust zich op mogelijkheden en onderwijsbehoeften van leerlingen en op de ondersteuningsbehoeften van leerkrachten en ouders. Onderwijsbehoeften bevatten aanwijzingen ten aanzien van de doelen die nagestreefd dienen te worden.

Ondersteuningsbehoeften bevatten aanwijzingen voor het afstemmen van de begeleiding.

Didactische en pedagogische onderwijsbehoeften

We kennen didactische en pedagogische onderwijsbehoeften. Deze behoeften zijn nauw met elkaar verweven en lopen in elkaar door.

De leerkracht geeft bij het benoemen van *didactische onderwijsbehoeften* aan welke doelen hij/zij de komende periode voor de groep of individuele leerling nastreeft m.b.t. tot een bepaald vakgebied (rekenen, lezen of spellen). Vervolgens benoemt hij/zij wat de leerling nodig heeft om deze doelen te bereiken (bv. verlengde instructie, extra hulpmaterialen, feedback, extra leertijd e.d.).

De leerkracht geeft bij het benoemen van *pedagogische onderwijsbehoeften* aan welke doelen hij/zij met betrekking tot de sociaal-emotionele ontwikkeling en het gedrag en werkhouding voor de komende periode nastreeft. Vervolgens geeft hij/zij aan welke pedagogische aanpak de groep of de individuele leerling nodig heeft om deze doelen te bereiken (gesprekken met de leerling, aanpassen van de leeromgeving of plek van de leerling, leren toepassen van sociale vaardigheden of samenspelen e.d.).

Opbrengstgericht/gestuurd werken

Onder opbrengstgericht/gestuurd werken verstaan we het systematisch en doelgericht werken aan het verbeteren en maximaliseren van *leerprestaties*.

Opbrengstgericht/gestuurd werken focust zich op het verhogen van de leeropbrengsten door middel van het stellen van hoge doelen en hoge verwachtingen. Om de leerprestaties te kunnen verbeteren is het belangrijk om de ontwikkeling van leerlingen te volgen op leerling-, groeps- en schoolniveau. Leerkrachten, interne begeleiders en schoolleiders analyseren en evalueren de uitkomsten van toetsen en op basis hiervan kunnen ze het onderwijs aanpassen. Binnen de Arjen Roelofskschool wordt gebruik gemaakt van het computerprogramma van CITO. Dit computerprogramma biedt hulp bij het maken van analyses (trendanalyses, groepsanalyses en analyses op leerling-niveau). Op deze manier kan de vaardigheid van de groep en de individuele leerlingen worden vastgesteld en kan gezocht worden naar de aard van de problemen.

Preventieve ondersteuning en proactief handelen

Onder preventieve ondersteuning verstaan we de ondersteuning die de leerkracht verzorgt op basis van de afstemming van de instructie en het aanbod op de behoeften van de leerlingen.

Instructiegevoelige leerlingen krijgen een basisinstructie, instructieonafhankelijke leerlingen een verkorte instructie en instructieafhankelijke leerlingen een verlengde instructie. In het onderwijsaanbod wordt zoveel mogelijk afgestemd op de leer- ontwikkelingsmogelijkheden van leerlingen. Zo hebben instructiegevoelige leerlingen vaak genoeg aan de basisstof, de instructieonafhankelijke leerlingen vaak behoefte aan verrijking of verdieping van de basisstof en instructieafhankelijke leerlingen vaak genoeg aan de minimale basisstof.

Dit wordt vastgelegd in het didactisch groepsoverzicht. Het didactisch groepsoverzicht is een hulpmiddel om tegemoet te komen aan de verschillende onderwijsbehoeften van de leerlingen. Het didactisch groepsoverzicht versterkt een doelmatig klassenmanagement en organisatie.

De leerkracht toont in zijn dag- of weekplanning aan dat hij het onderwijsaanbod afstemt op de specifieke onderwijsbehoeften en hulpvragen van de leerlingen. In de zorgzuil die achter de weekplanning hangt wordt aangegeven welke leerlingen, op welk moment van de dag, voor welk vakgebied, specifieke ondersteuning krijgen. Deze activiteiten worden kort en bondig geëvalueerd in het individuele logboekje. Dit onderdeel wordt ook wel proactief handelen genoemd.

Mappenstructuur

Op de Arjen Roelofskskoalle werken wij met 3 mappen. Namelijk een klassenmap, zorgmap en registratiemap. De inhoudsopgave van die mappen ziet er als volgt uit.

Klassenmap

1. Leerlingenlijst

- Adresgegevens

2. Belangrijk bij vervanging

- Visie van de school
- Plattegrond
- Algemene informatie (*gymnastiekrooster, pleinrooster, corvee- en wasrooster, klassendienst*)
- Dagformulier invaller
- Evaluatieformulier invaller
- Ongevallen registratie
- Incidentenregistratie
- Document “omgaan met elkaar”
- Codes divers van leerlingen en leerkrachten

3. Planningen

- Jaarplanning rekenen
- Jaarplanning taal en spelling
- Jaarplanning veilig leren lezen groep 3
- Jaarplanning voortgezet techn lezen
- Jaarplanning lichamelijke vorming
- ICT
- Klokurentabel

4. Roosters

- Lesrooster algemeen wekelijks
- Weekrooster inclusief zorgzuil
- Absentielijst (*zie dotcom*)

5. Overig

- Lijst wel/niet op internet
- Lijst wel/niet op de foto
- Lijst gescheiden ouders

Registratie map

1. Alle methoden gebonden toetsen + korte analyse
2. Methode onafhankelijke toetsen [**alle M& E toetsen**]
3. Groepsanalyse van toetsuitslagen [**alle M& E toetsen**]
4. Viseon
5. Verslagen m.b.t toetsbespreking-contactavond-opmerkingen
6. Bijzonderheden leerlingen [kopie in zorgmap]

Zorg map

Algemeen:

1. Didactisch groepsoverzicht/ onderwijsplannen per vakgebied (actief en geëvalueerd)
2. Planning zorg; planning groepsbesprekingen
3. Toetskalender

Leerling-gegevens:

1. Individuele handelingsplannen [actief en geëvalueerd]
2. Begeleidingsplan ambulante begeleider
3. Verslagen groepsbesprekingen
4. Zorgleerlingen, interne en externe zorg
5. Getekende oudergesprekken/ afspraken
6. Bijzonderheden leerlingen [kopie in registratiemap]
7. Diversen:

Didactische groepsoverzichten en onderwijsplannen

Op de Arjen Roelofsskoalle werken wij in het schooljaar 2019-2020 met groepsplanloos werken. Het didactisch groepsoverzicht is de leidraad. Daarnaast zijn er van elk vakgebied onderwijsplannen geschreven. In de onderwijsplannen staat het onderwijsaanbod, leerlijn, leertijd en de zorg per vakgebied uitgewerkt. De onderwijsplannen zijn het fundament onder het didactisch groepsoverzicht.

Didactische groepsoverzichten

Op de didactische groepsoverzichten worden de kwantitatieve (uitslagen van methodetoetsen en CITO toetsen, analyses van werk) en kwalitatieve gegevens (gegevens uit observaties, gesprekken, belemmerende en stimulerende factoren) verzameld.

Onderwijsplannen

In de onderwijsplannen staat per vakgebied het onderwijsaanbod beschreven. In de Onderwijsplannen worden de volgende onderdelen beschreven:

- Schoolnormen:
- Leerlijn
- Leertijd
- Didactisch handelen
- Differentiatie
- Zorgverbreding ondergemiddeld
- Zorgverbreding bovengemiddeld
- Organisatie

Op de Arjen Roelofsksaalle werken wij met een integratie van pedagogische aandachtspunten in de didactische groepsoverzicht. Vaak kunnen deze pedagogische aandachtspunten niet los gezien worden van de didactische doelstellingen.

Paragraaf 3. Handelingsgericht werken; de interne en externe ondersteuning

Binnen de Arjen Roelofsksaalle wordt het onderstaande schema gehandhaafd. De interne en externe ondersteuning wordt kort uitgelegd. Daarnaast wordt werkwijze plan-do-check-act uitgelegd.

Schema handelingsgericht werken

Bron: HU Seminarium voor orthopedagogiek

De interne ondersteuning

De leerkracht en de interne begeleider werken handelingsgericht door het uitvoeren van de stappen omschreven in rode en blauwe cirkel van het bovenstaande schema HGW. Bij deze werkwijze staat de P-D-C-A-cyclus van HGW centraal: 'Plan, do, check, act' of te wel, het voortdurend proces van waarnemen, begrijpen, plannen en realiseren.

Ondersteuningsstructuur OBS Arjen Roelofsksaalle

De externe ondersteuning

Het Zorgadviesteam kan door middel van onderzoek, observatie of ambulante begeleiding de school ondersteunen bij het opvangen van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften (*de gele cirkel*). De leerling kan door de interne begeleider met toestemming van de ouders/ verzorgers worden aangemeld voor een bespreking in het ZAT. De interne zorg heeft onvoldoende opgeleverd of de onderwijsbehoeften van de leerling zijn onduidelijk. Het ZAT van Elan Onderwijsgroep komt elke maand een keer bijeen. Via het Zorgadviesteam kan een advies voor verwijzing naar een specialistische vorm van onderwijs worden gegeven (raadpleeg de informatiefolder Zorgadviesteam voor meer informatie).

De zorgcycli (rode cirkel)

De zorgcycli bestaat uit vier periodes van tien weken, binnen de Arjen Roelofsskoalle worden de periodes op de volgende manier verdeeld:

Periode 1: augustus t/m oktober

Periode 2: november t/m januari

Periode 3: februari t/m medio april of eind april

Periode 4: medio april t/m juni eind april t/m medio juli

Opbouw zorgcycli

In het onderstaande schema staat beschreven hoe de cycli opgebouwd zijn. De leerkrachten stellen voor een periode van tien weken per vakgebied een programma met doelstellingen samen en bedenken vooraf wat leerlingen nodig hebben om de gestelde doelen te behalen.

Werkwijze cyclus:

- Week 1: met behulp van het groepsoverzicht van het voorafgaande jaar het nieuwe didactisch groepsoverzicht invullen
- Week 2 t/m 8: didactisch groepsoverzicht/ onderwijsplan uitvoeren
- Week 9: didactisch groepsoverzicht evalueren (tussenevaluatie) groepsbespreking met interne begeleider
- Week 10: eventueel bijstellen didactisch groepsoverzicht

Taken van de interne begeleider tijdens de zorgcycli

De interne begeleider is verantwoordelijk voor de planning en uitvoering van de jaarplanning zorg en begeleiding, de planning en uitvoering van de toetsen en het verzamelen en bespreken van de toets gegevens. De interne begeleider leidt de groepsbesprekingen/leerling-besprekingen en begeleidt/coacht de leerkrachten tijdens het uitvoeren van de cycli.

Taken van de groepsleerkracht voor en na de groepsbespreking

Voor de groepsbespreking

De groepsleerkracht:

- verzamelt de gegevens (analyses toetsen methode/ LOVS, gegevens uit ouder- en kindgesprekken, observatiegegevens) op het groepsoverzicht;
- brengt signalen van belemmeringen in de ontwikkeling van een kind in beeld, signaleert leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften en evalueert het didactisch groepsoverzicht van de afgelopen cyclus, komt met een voorstel voor een nieuwe indeling van de didactische groepsoverzichten;
- geeft aan welke leerlingen voor een leerlingbespreking op groepsniveau, teamniveau of in het Zorgadviesteam in aanmerking komen.

Na de groepsbespreking

De groepsleerkracht:

- stelt het didactisch groepsoverzicht bij voor de volgende cyclus;
- voert een ouder- en of kind gesprek voor de leerlingbespreking;
- voert het onderwijsplan uit.

De groepsbespreking

Een groepsbespreking duurt ongeveer 45 minuten per groep. De groepsbespreking is een belangrijke schakel in de ondersteuning aan leerlingen. De cyclus handelingsgericht werken wordt afgesloten met een groepsbespreking. Binnen de Arjen Roelofsskoalle is er een combinatie van een groeps- en leerlingbespreking.

Agenda groepsbespreking

De volgende punten staan standaard op de agenda voor de groepsbespreking, afspraken worden door de leerkracht of interne begeleider vastgelegd:

- evaluatie van de vorige cyclus;
- aandachtspunten voor de gehele groep;
- signaleren van leerlingen die extra aandacht nodig hebben, signalen van leerlingen die in hun ontwikkeling belemmerd worden;
- verhelderen en aanscherpen van de onderwijsbehoeften;
- clusteren en opstellen van het nieuwe plan (is het plan haalbaar?);
- in kaart brengen van de begeleidingsvragen van de leerkracht (totale groep);
- leerlingen inventariseren die in aanmerking komen voor een interne leerlingbespreking.

De interne leerlingbespreking

Een leerlingbespreking duurt ongeveer 15 tot 20 minuten per leerling. De groepsleerkracht heeft van tevoren een gesprek gehad met de ouders en de leerling. Tijdens de leerlingbespreking probeert de school een antwoord te vinden op de begeleidingsvraag/het werkprobleem van de leerkracht. De leerlingbespreking is een belangrijk schakelpunt naar externe begeleiding.

Agenda leerlingbespreking

De volgende punten staan standaard op de agenda van de leerlingbespreking, afspraken worden door de interne begeleider vastgelegd:

- resultaten van het eerder genomen maatregelen en verslag van het oudergesprek/kind gesprek;
- het begeleidingsvraag/werkprobleem van de leerkracht centraal stellen en verhelderen;
- verhelderen en aanscherpen van de onderwijsbehoeften van de leerling voor leerlingen met specifieke eigenschappen;
- de ernst en aard van de signalen m.b.t. kindermishandeling of huiselijk geweld worden besproken en gewogen;
- mogelijkheden in kaart brengen om de komende periode aan de doelen en behoeften te kunnen voldoen of er wordt een afgestemde aanpak vastgesteld en uitgevoerd m.b.t. kindermishandeling of huiselijk geweld (handelingsplan, preventieve ondersteuning inschakelen, aanmelding ZAT).

Mogelijke vervolgacties na de leerlingbespreking met de interne begeleider

- opstellen van een individueel handelingsplan;
- aanmelden voor een leerlingbespreking in het team, een leerlingbespreking met externen, consultatie of observatie van een ambulant begeleider (interne en preventieve ondersteuning) interne begeleider en de groepsleerkracht vullen de formulieren in);
- aanmelden voor een leerlingbespreking in het Zorgadviesteam (externe ondersteuning) (interne begeleider, groepsleerkracht en ouders vullen het leerling dossier in)

Paragraaf 4. Handelingsgericht werken en de meldcode

Met ingang van 1 juli 2013 zijn de vijf stappen in de meldcode opgenomen in de cycli. De meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling heeft betrekking op alle vormen van geweld in de huiselijke situatie, zoals mishandeling, seksueel geweld, genitale verminking, eer gerelateerd geweld en ouder(en) mishandeling. De meldcode heeft tot doel jeugdigen, die te maken hebben met een vorm van geweld of mishandeling, eerder passende hulp te bieden, zodat er een einde komt aan de (bedreigende) situatie.

De vijf stappen in de meldcode zijn:

1. in kaart brengen van de signalen
2. collegiale consultatie en zo nodig raadplegen van het AMK
3. gesprek met de cliënt
4. wegen van geweld of kindermishandeling
5. beslissen: hulp organiseren of melden

De stappen van de meldcode worden op de volgende wijze opgenomen in de ondersteuningsstructuur:

Stappen in de zorgcyclus	Stappen in de meldcode
Stap 1: Observeren, signaleren en begeleiden Leerkracht begeleidt de leerling en observeert en signaleert belemmeringen in de ontwikkeling	Stap 1: Signalen in kaart brengen De leerkracht brengt feitelijk waargenomen signalen in kaart (zie signalenlijst kindermishandeling 4-12 jaar blz. 12 t/m 16 Reader RAAK voor BaO)
Bespreken met ouders. In de oudergesprekken bespreekt de leerkracht deze signalen met de ouders	
Stap 2: Collegiale consultatie Leerkracht deelt de zorg met de interne begeleider (in groeps- of leerlingbespreking)	Stap 2: Raadpleeg een collega, het AMK of het ASHG. a. Collegiale consultatie met de IB'er De leerkracht bespreekt de waargenomen signalen met de interne begeleider.
Bespreken met ouders De zorgen over de belemmeringen in de leer- en/of sociaal emotionele ontwikkeling worden besproken. Eventueel wordt er toestemming gevraagd voor preventieve ambulante begeleiding.	Stap 3: Ga het gesprek aan met de cliënt (ouders van de leerling) De signalen worden besproken met de ouders. Een eventuele bespreking in het IZO wordt met de ouders besproken.
Stap 3: Overleg in een leerlingbespreking op schoolniveau + uitvoering acties Leerkracht en IB'er bespreken zorgen rond kind/gezin in een gezamenlijke leerlingbespreking op school. Doel: Handelingsgerichte adviezen voor leerkracht en ouders. PAB inschakelen.	Stap 2: Raadpleeg een collega, het AMK of het ASHG b. Collegiale consultatie in het IZO, zo nodig raadplegen AMK of ASHG. De waargenomen signalen en de informatie uit het gesprek met de ouders wordt besproken in het IZO. Afhankelijk van de zwaarte van de problematiek kan de interne begeleider vooraf aan de bespreking anoniem advies vragen bij het Advies – en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) of het Advies- en Steunpunt huiselijk Geweld. Bij lichtere problematiek verzorgt het IZO de hulp en ondersteuning. Bij complexe problematiek wordt er een inschatting gemaakt op risico, aard en ernst van geweld of mishandeling (zie stap 4).
Bespreken met ouders De uitkomst van de leerlingbespreking op schoolniveau wordt met de ouders gedeeld. Er wordt toestemming voor een eventuele aanmelding in het ZAT gevraagd.	Stap 3: Ga het gesprek aan met de cliënt (ouders van de leerling) De uitkomsten van het overleg worden met de ouders besproken, wanneer dezen niet aanwezig waren bij het overleg.
Stap 4: Overleg in multidisciplinair zorgoverleg + uitvoering acties Bespreking hulpvraag kind/ouders en school in het Zorgadviesteam. Doel: Afspraken inzet benodigde hulp, handelingsgerichte adviezen voor leerkracht en ouders, voorbereiden (integrale) indicaties en gecombineerde onderwijs- en zorgarrangementen	Stap 4: Inschatten risico (raadpleeg de brochure 'samenwerken in de jeugdketen'). De aard en de ernst van de signalen en het risico op kindermishandeling of huiselijk geweld wordt tijdens het IZO overleg gewogen. Na de weging neemt het IZO een beslissing.

	Stap 5: Beslissen: a. hulp organiseren b. of melden bij AMK <i>Hulp bieden</i> Het IZO overlegt met de teamleider van het gebiedsteam. De teamleider van het gebiedsteam kan een collateraal overleg organiseren met alle betrokken partijen. Dit overleg is bedoeld om te komen tot een plan om de noodzakelijke hulp te organiseren. Het AMK of ASHG kan hierbij ondersteuning bieden. <i>Melden bij het AMK</i> Er wordt overlegd of en wie er een melding doet bij het AMK. Met het AMK wordt besproken wat het gebiedsteam na de melding, binnen de grenzen van de gebruikelijke werkzaamheden, zelf nog kan doen om de leerling en zijn gezinsleden tegen het risico op huiselijk geweld of op kindermishandeling te beschermen. In het gebiedsteam is afgesproken wie de ouders informeert over de melding bij het AMK.
Bespreken met de ouders De uitkomst van de bespreking in het ZAT wordt met de ouders besproken.	Stap 3: Gesprek met de cliënt (ouders van de leerling). De ouders worden op de hoogte gesteld van de melding
Stap 5: Nazorg en evaluatie Evaluatie van geboden adviezen en interventies, nazorg voor kind/ouders en signalering van eventuele knelpunten ten behoeve van beleidsadviezen voor scholen, zorgpartners, schoolbesturen en gemeenten	Stap 6: Georganiseerde hulp volgen en afsluiten Wanneer vanuit het gebiedsteam hulp wordt geboden is in het team afgesproken wie de zorg coördineert. Het gebiedsteam volgt de effecten van deze hulp en stelt de aanpak zo nodig bij. Tenslotte wordt er nazorg geboden en wordt de aanpak geëvalueerd.

Paragraaf 5. Handelingsplannen

Binnen de Arjen Roelofskschool wordt voor leerlingen die onvoldoende profiteren van de extra ondersteuning binnen het groepsplan een handelingsplan opgesteld. Het betreft de leerlingen die een **niveau V score** behalen op de CITO toetsen.

Handelingsplannen

Een handelingsplan is een schriftelijke weergave van de planning van het onderwijs voor een leerling die **tijdelijk** extra zorg nodig heeft. Handelingsplannen worden gemaakt voor een periode van maximaal 8 weken en kunnen daarna nog één keer worden verlengd. Het is de bedoeling om in deze periode hiaten in vakgebieden te repareren door middel van intensieve interventies.

In een handelingsplan wordt een hiaat op een bepaald gebied structureel aangepakt en gerepareerd. De leerling doet wel mee met de leerstof van de groep, maar maakt alleen de (minimale) basisstof. De rest van de tijd wordt gebruikt om hiaten te repareren. Leerlingen die een niveau V scoren op de CITO toetsen komen in aanmerking voor een handelingsplan. Een handelingsplan wordt opgesteld

wanneer de preventieve zorg omschreven in het groepsplan niet heeft geleid tot verbetering van de resultaten. Handelingsplannen worden met de ouders besproken en evaluaties worden ondertekend.

Paragraaf 6. Ontwikkelingsperspectief (OPP)

Binnen de Arjen Roelofsskoalle wordt voor leerlingen die **extra** ondersteuning nodig hebben een ontwikkelingsperspectief opgesteld. Deze leerlingen krijgen extra ondersteuning met behulp van de middelen van het expertisecentrum of van cluster 1 en 2. Voor leerlingen die bij taal en/of rekenen geheel of gedeeltelijk zijn losgekoppeld van het reguliere curriculum wordt ook een ontwikkelingsperspectief opgesteld. Een ontwikkelingsperspectief is een middel om de ontwikkelingskansen van leerlingen te optimaliseren. Het is een planningsinstrument voor de leerkracht om op basis van hoge verwachtingen doelgericht te kunnen werken met behulp van een passend aanbod. Een OPP bestaat uit drie onderdelen: het ontwikkelingsdeel, het planningsdeel en het evaluatiedeel.

Verplichte OPP's

OPP's zijn verplicht voor alle leerlingen die extra ondersteuning krijgen vanuit het samenwerkingsverband. Voor de ondersteuning die binnen de basisondersteuning van de school valt, is het opstellen van een OPP *niet* verplicht.

Niet verplichte OPP's

OPP's worden binnen de Arjen Roelofsskoalle ook opgesteld voor leerlingen die geen baat hebben gehad bij het herhaald intensiveren van het basis- of minimumaanbod (het intensieve arrangement van een groepsplan) of voor leerlingen die onvoldoende uitdaging krijgen bij het aanbod in het verdiepte arrangement. Deze leerlingen worden geheel of gedeeltelijk losgekoppeld van het reguliere curriculum van de groep.

Leerlingen die in aanmerking kunnen komen voor een OPP zijn:

- hoog- en meer begaafde leerlingen;
- leerlingen met een beperkte intelligentie;
- leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben op sociaal emotioneel gebied of door een specifieke leerstoornis zoals dyscalculie of dyslexie (vastgesteld door een erkende instantie);
- leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben door een ernstige of langdurige ziekte of door immigratie.

Een OPP bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Het ontwikkelingsdeel

Het ontwikkelingsdeel bevat **minimaal de factoren die de ontwikkeling en leren belemmeren en bevorderen.**

De **beginsituatie/instroomprofiel** en de **leerontwikkeling** op basis van behaalde toets resultaten zijn in een OPP leer- en/of gedrag wenselijk.

2. Het planningsdeel

Het planningsdeel bevat de **uitstroombestemming van de leerling en het aanbod om de gestelde doelen te bereiken.**

De geplande vaardigheidsgroei en inhoudelijke doelen en een gepland uitstroomniveau per leergebied en zijn in een OPP leer- en/of gedrag wenselijk.

3. Het evaluatiedeel bevat een vaste periodieke bespreking met de ouders over de ontwikkeling van de leerling en het evalueren van de gestelde doelen.

Is de geplande vaardigheidsgroei gerealiseerd en geanalyseerd?

Zijn de inhoudelijke tussendoelen betreffende lezen, taal en rekenen en leergebied overstijgende doelen behaald en is er geanalyseerd welke doelen nog extra aandacht nodig hebben?

Is bijstelling van het OPP aan de orde?

Algemene richtlijnen vanuit de notitie 'Analyse en waarderingen opbrengsten' sept. 2010 voor het bepalen van het ontwikkelingsperspectief voor leerlingen met een laag uitstroomperspectief:

Uitstroomniveau	Intelligentieniveau	Ontwikkelingsperspectief
Praktijkonderwijs	IQ 55-80	M 5 – E5 (- 1F) dle <30
LWOO	IQ (75)80 -90, leerachterstand van anderhalf jaar bij minimaal twee basisvakken of een specifieke stoornis zoals bijv. dyslexie/dyscalculie (technisch lezen en spellen telt voor 1 vakgebied)	E6-M7 (-1F- 1F) dle <40
LWOO	IQ 90-120 en sociaal emotionele problemen	E7-M8 (minimaal 1 F -1 S)dle >50

Paragraaf 7. Schoolondersteuningsprofiel

De Arjen Roelofsskoalle heeft een schoolondersteuningsprofiel.

In het schoolondersteuningsprofiel staat beschreven welke ondersteuningsmogelijkheden de Arjen Roelofsskoalle kan bieden, welke deskundigheid aanwezig is, welke ondersteuningsvoorzieningen beschikbaar zijn en welke actiepunten de komende jaren worden ondernomen om de mogelijkheden van ondersteuning te verbeteren, te versterken en/of uit te breiden.

In het schoolondersteuningsprofiel staat de uitvoering van de extra ondersteuning ook beschreven.

Inhoud schoolondersteuningsprofiel (SOP)

- Visie van de school op Passend Onderwijs
- Definitie leerling met specifieke onderwijsbehoeften
- Inrichting interne ondersteuningsstructuur met school specifieke maatregelen om de ondersteuning uit te kunnen voeren; leerlingvolgsysteem, zorgcyclus, groepsbespreking, leerlingbespreking, preventieve ondersteuning, aanmelding en uitvoering externe ondersteuning;

- Algemene taakomschrijving interne deskundigen (interne begeleider, coördinator taal of rekenen, remedial teacher, specialist bijv. dyslexie/dyscalculie)
- Aanmelding, plaatsing en verwijzing van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften
- Begeleiding van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften naar het voortgezet onderwijs
- Afspraken over dossierbeheer en beheer orthotheek
- Onderwijszorg en ketenpartners (SMW, CJG, GGD, IZO)
- Ondersteuningsvoorzieningen

Bijlagen schoolondersteuningsprofiel

- Jaarplanning zorg en begeleiding
- Jaaroverzicht zorgcycli met data groepsbesprekingen en leerling-besprekingen
- Overlegmomenten directie, ouders, team
- Overzicht groepsconsultaties IB'er - groepsleerkrachten
- Datum groepsoverdracht (laatste groepsbespreking)
- Toetskalender
- Afsprakenformulier groepsbespreking
- Afsprakenformulier leerlingbespreking
- Formulier oudercontact
- Procedure verlengen en versnellen
- Protocollen dyslexie en dyscalculie op schoolniveau
- Beleid voor begaafde en hoogbegaafde leerlingen op schoolniveau
- Overzicht leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften per groep
- Aantal leerlingen met AB
- Aantal leerlingen met extra ondersteuningsmiddelen (materialen)
- Aantal leerlingen met leerlijnen per groep
- Formats groepsoverzicht, groepsplan, handelingsplan en OPP
- Notitie omgaan met elkaar
- Klachtenprocedure op schoolniveau

Paragraaf 8. Begrippenlijst

De onderstaande begrippen worden in alle scholen van Elan Onderwijsgroep gebruikt.

GO Groepsoverzicht

Op een groepsoverzicht worden de gegevens over leerlingen verzameld en worden de onderwijsbehoeften bepaald.

GP Groepsplan

Een groepsplan is een hulpmiddel om tegemoet te komen aan de verschillende didactische en of pedagogische onderwijsbehoeften van leerlingen in een heterogene groep. De afstemming van de instructie en het leerstofaanbod is overzichtelijk gewaarborgd.

HP Handelingsplan

Een handelingsplan is een schriftelijke weergave van de planning van het onderwijs ten behoeve van een leerling die tijdelijk extra ondersteuning nodig heeft.

HGW Handelingsgericht werken

Bij handelingsgericht werken wordt de kwaliteit van het onderwijs verbeterd door het verbeteren van de begeleiding en ondersteuning aan leerlingen.

SOP Schoolondersteuningsprofiel

Het SOP geeft o.a. informatie over de verantwoording van de ondersteunings- en begeleidingstaken van de leerkrachten en interne deskundigen op de school en dient als leidraad voor de uitvoering van de basisondersteuning.

ZAT Zorgadviesteam

In het Zorgadviesteam worden leerlingen besproken in een multidisciplinair team.

OGW Opbrengst gestuurd/ gericht werken

Bij opbrengst gestuurd werken wordt de kwaliteit van het onderwijs verbeterd door het verbeteren en maximaliseren van de leerprestaties.

OPP

Voor elke leerling die in het regulier onderwijs extra ondersteuning nodig heeft en/of een aangepast onderwijsprogramma volgt, wordt per 1 augustus 2014 een ontwikkelingsperspectief opgesteld.

Literatuurlijst

Clijsen, A. (2007). *Handreiking 1-zorgroute voor leerkrachten en interne begeleiders in het primair onderwijs*. LCO.

Meijer, W. (2008). *leerkrachten begeleiden bij passend onderwijs*. Amersfoort: CPS.

onderwijs, i. v. (2012). *Beoordeling opbrengsten basisonderwijs*.

Oudeboon, J. (2011). *Handboek Zorg Proloog*. Leeuwarden.

(Nederlands Jeugdinstituut, 2012)

(Arjan Clijsen, 2013)